

ಶುಕ್ರವಾರ, ಇನ್ನೇ ಮೇ, ೧೯೪೨

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯು ಹೊಸ ದಿಲ್ಲಿಯ ಸಂವಿಧಾನ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯುತ ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಓ ಗಂಟೆಗೆ ಆರಂಭಗೊಂಡಿತು.

ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಧ್ಯಂತರ ವರದಿ (ಮುಂದುವರಿದು).

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಖಂಡಗಳ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸೋಣ. ಈಗ ಇನ್ನೇ ಖಂಡ.

ಖಂಡ ಇ-ಇತರೆ ಹಕ್ಕುಗಳು

ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸದಾರ್ಥ ವಲ್ಲಭಭಾಯ ಪಟೇಲ್ (ಬಾಂಬೆ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಇನ್ನೇ ಖಂಡವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಹೀಗಿದೆ:

‘ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಚರ ಇಲ್ಲವೇ ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿಯನ್ನು ವಾಣಿಜ್ಯ ಇಲ್ಲವೇ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶಕೂ, ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ನೀಡದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಳಕೆಗೆ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಬಳಸಿ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ನಿಯಮಗಳಿಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು’.

ಈ ನಿಲುವಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇದ್ದಂತಿಲ್ಲ. ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.

(ತಿದ್ದುಪಡಿ ಉತ್ತರ, ಉತ್ತರ ಮಂಡಿಸಲಿಲ್ಲ).

ಶ್ರೀ ರಾಜಾ ಜಗನ್ನಾಥ ಭಕ್ತ್ ಸಿಂಗ್ (ಯುಸಿ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ನಾನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಉತ್ತರ ಮಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಇನ್ನೇಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೇ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ‘ಪಾವತಿಸಲಾಗುವುದು’ ಎಂಬ ಪದದ ಬಳಿಕ ನ್ಯಾಯಸಮೂತ್ತ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಸೇವಕರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು.’

ಕಪ್ಪಕರವಾದ ಹಾಗೂ ಬಹಳ ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿರುವ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೇ ಖಂಡವು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ:

‘ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೇ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ವಾಣಿಜ್ಯ ಇಲ್ಲವೇ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶಕೂಗಳೇ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮುನ್ನ ಪರಿಹಾರ ನೀಡದೆ ವಶ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಆಸ್ತಿಯಾಂದನ್ನು, ಚರ ಇಲ್ಲವೇ ಸ್ಥಿರ, ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ನ್ಯಾಯಸಮೃತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಿಯೇ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ

ಮಾಡುವವನ ಸಾಮಾನ್ಯ ದೂರೆಂದರೆ, ಜಮೀನುದಾರ ಬೆಳೆದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಂಡೊಯ್ದುತ್ತಾನೆ, ನಮ್ಮ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯಪಿರುವುದನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಕೃಷ್ಣಕೆನಿಗೆ ಹಸಿವು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆತನ ಶ್ರಮ ಇಲ್ಲವೇ ಶಕ್ತಿ ಹರಣಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಇಲ್ಲವೇ ಜೀವನಾಧಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆಯೇ? ಆದರೆ, ಬಡ ರೈತರನ್ನು ಶೋಷಿಸಿ, ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸುವ ಶ್ರೀಮಂತನ ಆಸ್ತಿಯ ಸ್ವಾಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಬಳಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಆಗುವ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೂಡಗೆ ಬೇಕೆಂದು ರಾಜ್ಯ ಯೋಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆತ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾವುದೇ ನಷ್ಟ ಆಗಿದ್ದರೂ. ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಆತನಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಏಕ ಕೂಡಬೇಕು? ಭೂಮಿ ಮೇಲಿನ ತೆರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ರೈತರ ಕೋರಿಕೆ. ಆದರೆ, ಈ ಮನವಿಯ ಆತನ ಕುಟುಂಬದ ಆಧಾರವಾದ ಜಮೀನಿನ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಮೀನುದಾರರು ಜಮೀನನ್ನು ಬೀಳು ಬಿಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಬಾಡಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಮೂಲಕ ಬಡರೈತ ಉಪವಾಸ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಕೊನೆಯಾದಾಗಿ, ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜಮೀನ್‌ನಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೋರಾಡುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಜಮೀನ್‌ನಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿ ಕಳೆದ ಕುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡಿತ್ತು. ಅದರಂತೆ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಕ್ಷಾರಗಳು ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿರ್ವೇಧಿಸುವ ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿವೆ. ಮುಕ್ತ ಭಾರತಕ್ಕಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ, ಕಾನೂನಿನ್ನೆಯ ಜಮೀನುದಾರರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ಕಾನೂನು ಯಾವಾಗಲೂ ಉಳ್ಳವರ ಪರವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಅಗತ್ಯವಾದದ್ವಿಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲಿನ ಅಂತರಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ಹೆಸರಿಗಷ್ಟೇ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಂದವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸದನವನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ರಾಯ್ ಬಹದೂರ್ ಶಾಮನಂದನ ಸಹಾಯ (ಬಿಹಾರ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಮಾನ್ಯರೇ, ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ರಾಜಾ ಜಗನಾಥ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಸಿಂಗ್ ಮಂಡಿಸಿದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನ್ನಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ‘ಪರಿಹಾರ’ ಪದಕ್ಕೆ ಹೆದಲು ‘ನ್ಯಾಯಸಮೃತ’ ಎಂಬ ಪದ ಸೇರ್ಪಡಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರ ಸಲಹೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಮತ್ತು ಆತಂಕದಿಂದ ಆಲಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವ ಕುರಿತು ನ್ಯಾಯಪರತೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕು. ಆ ಪರಿಹಾರ ನ್ಯಾಯಸಮೃತವಾಗಿರಬಾರದು ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಯಾರೂ ಹಾಗೆ ಹೇಳಲಾರರು ಎಂದು ತಿಳಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಎದುರಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ, ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದಂತೆ ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತೇವೆಯೇ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಂತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿ ಹೇಗೆರಲಿದೆ, ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವ ಕೌಶಲ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿಲಿದೆ. ಮಾನ್ಯರೇ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು ಯಾರೇ ಇರಲಿ, ಅವರು ಕೆಲ ಶರ್ತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ದೇಶದ ಆಧಿಕ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನಿರಾಕರಿಸಬಾರದು. ಅವರು ದುಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಣ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬಾರದು ಎಂಬುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಪರಿಹಾರ ಕೂಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡಿಗೊಳಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಬಳಿಕ ಅದು ನ್ಯಾಯಸಮೃತವಲ್ಲದ ಪರಿಹಾರ ಎಂದು ವಾದಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದಿಟಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಯೋಚಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಮಂಡಿಸಿದರೂ, ಸದನ

ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ಪಿತೂರಿ ನಡೆಸಿದವರು, ಈಗ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನು ಹೇಗೆ ಬಂತು ಎಂಬುದರ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸದೆ ‘ನ್ಯಾಯಸಮೃತ’ ಪರಿಹಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಘಾಟನೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ‘ನ್ಯಾಯಸಮೃತ’ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಖಂಡಕ್ಕೆ ಸೇರ್ವೆಡೆಗೊಳಿಸಿದ್ದರೂ, ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅಹಂತೆ ಇಲ್ಲಿದವರು, ೬೦ ವರ್ಷದಿಂದ ಇದರಿಂದ ಲಾಭ ಗಳಿಸುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯ ಕಟ್ಟಿದರುವವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅಸಂಬಧ. ಈ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ನಿಯಮ ಹಾಗೂ ಆಧಾರ ರೂಪಿಸುವುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದೆ.

ನನ್ನ ಪ್ರಾಂಜಲ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂದರೆ, ಜಮೀನ್ಯಾರರಿಗೆ ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ನಿಗರಿತಿಕರಾಗಿ, ಹೊಣೆಗಿಲ್ಲದ ರಸ್ತೆಗೆ ಬೀಳಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದ ಜೀವಿಸಲು, ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೆಲ ವರ್ಷ ಕಾಲ ನೇರವು ನೀಡಬೇಕು. ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಸಾಲುವಪ್ಪು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮೊತ್ತವನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಜಮೀನ್ಯಾರಿ, ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಆದರೆ, ನನ್ನ ಭಯ ಮತ್ತು ಶಂಕೆ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಖಂಡವನ್ನು ಕಾನೂನಿನನ್ನೆಯ ಹೇಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸಾಹೇಬ್ ಅವರ್ ತಿಳಿಪಡಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ವೇಳೆ ಈ ಖಂಡವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಮಿಶ್ರರನ್ನು ಮರುಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೋರುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಹಾಲಿ ಇರುವಂತೆಯೇ ಈ ಖಂಡವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರೆ, ಅನಾಹತ ಸಂಭವಿಸಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಎರಡು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿರಿಸಿದ್ದು, ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ.]*

ಶ್ರೀ ಎ.ಸಿ. ಕೇಶವರಾಜ್ (ಮದ್ರಾಸ್ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಖಂಡವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯತ್ಯ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಖಂಡವು ಪರಿಹಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಪೂರ್ವಂದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ, ವ್ಯಯಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇಂಥ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಮಸ್ಯೆ ತಂಡಲ್ಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ತಕರಾರು ಎತ್ತುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾವು ಮುಕ್ತ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ೨೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿದ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ದೇಶ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರು ದೇಶವನ್ನು ಶ್ರಮದಿಂದ ಗಳಿಸಲಿಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ವಂಚನೆಯಿಂದ ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಂಡರು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ದೇಶದ ಮಾಲೀಕರಾದ ನಮಗೆ, ದೇಶ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಹಾಗೂ ಅವರು ಜಾನ್ ರೆಂಬೆಲ್ಲ ದೇಶ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ತೋಷಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನ್ಯಾರರು ಹಾಗೂ ಭೂಮಾಲೀಕರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಗಳಿಸಲಿಲ್ಲ, ಹೀಗಾಗಿ, ಬ್ರಿಟಿಷರು ಮತ್ತು ಜಮೀನ್ಯಾರರ ಮಧ್ಯ ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷರು ದೇಶಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಜಮೀನ್ಯಾರರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮೂಲಕ ಕೈವಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ದಾಸ್ತಾದಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಂಡ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕರನ್ನೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಕೆಲ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಇರಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆ ರೀತಿ ಇದೆ. ಉಳಿಮೆ

ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದರ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ಗೋಕರ್ತೆ ಇದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆ ಅಸ್ತಿಯಿಂದ ಈಗಳೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಲಾಭ ಗಳಿಸಿದ್ದರೆ ಸಂಮಾಣ ಪರಿಹಾರ ಇಲ್ಲವೇ ಅದರ ಮಾಣ ದರವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, ಜಮೀನ್‌ನಾರಿ ಪದ್ಧತಿ ಹಾಗೂ ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿಯನ್ನು ತೊಡೆಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಇದೇ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳು ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಆಸ್ತಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಂಮಾಣವಾಗಿ ಬದಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗಷ್ಟ್ ಲಿ, ಇಂಳಿಂಗ ಎಷಿಸಿಯ ನಿಲುವಳಿಯು ಹೊಲ ಗದ್ದೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಬಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯತ್ತಿರುವವರ ಕ್ಯಾಂಟಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಇರಿಸುವಂಥ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಆಶ್ವಯನ್ನೆ ನೀಡಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಧಾರದ ಜಾರಿ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಲೇಬೇಕು ಎಂದಾದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಂಡವನ್ನು ಮರು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ವಿಂಡವನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ, ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಶ್ವಸನೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕರಡು ರೂಪಿಸಿದವರು ಮರು ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಹಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನ್‌ನಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಜಮೀನ್‌ನಾರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ನಾನು ಉತ್ತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಜಮೀನ್‌ನಾರಿ ರದ್ದು ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯ ಅಧಿಕಾರಯುತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯದಂತೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದಾದಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್‌ನಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯ ನಿರ್ಮಾಲನೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ; ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೂ, ಮುಂದಿನ ೨೦ ಇಲ್ಲವೇ ೨೫ ವರ್ಷ ರ್ಯಾತರ ಮೇಲೆ ಹೊರೆ ಇಂದಿನಂತಹೀ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಪರಿಹಾರದ ಮೂಲವಾದರೂ ಯಾವುದು? ಅದನ್ನು ಬಡವರ ಜೀಬನಿಂದ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ೨೦ ಇಲ್ಲವೇ ೨೫ ವರ್ಷ ರ್ಯಾತರು ಇಂದಿನಂತಹೀ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆ ಹೊರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಉಪಯೋಗ ಆಗದು. ಜೊತೆಗೆ, ರಾಜ್ಯ ಸಾಹೇಬ್ ಅವರ ನ್ಯಾಯಸಮೂಹ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕಂಬ ಸಲಹೆ ವಿಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಜಮೀನ್‌ನಾರಿಗೆ ಜಮೀನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಅವರು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೂ? ಅದರಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ಆಸ್ತಿ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿದೆ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿದರೆ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸೋಣ. ದೇಶದ ಹಲವು ಕಡೆಯ ಸ್ಥಾಳಿಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸಾಹೇಬರ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾದ ಜಿಧ್ಯಾನಲ್ಲಿರುವ ಬಹುತೇಕ ಜಮೀನ್‌ನಾರರ ಭೂಮಿಯು ಗಳಿಗಿರುತ್ತದೆ ಸಿವಾಯಿ ದಂಗೆಯಲ್ಲಿ. ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಬಂದಿರುವಂಥದ್ದು. ಈ ಜಮೀನ್‌ನಾರರ ಬಳಿ ಈ ಮೊದಲು ಭೂಮಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆಸಿದ ಹಿತಾರಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ನೀಡಿದ ಕಾಳಿಕೆಗಳು ಇವು. ರಾಜ್ಯ ಜಗನ್ನಾಥ ಭಕ್ತ ಸಿಂಗ್ ಅವರು ಱಲೆಖಿಟರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್‌ನಾರರ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಹೋರಾಟಗಾರರನ್ನು ಗೌರವಿಸೋಣ ಹಾಗೂ ಇಂಥವರಿಗೆ ಗಿರಿಷ್ಟ ರಿಯಾಲಿಟಿ ನೀಡೋಣ. ದೇಶವಾಸಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹಿತಾರಿ ನಡೆಸಿದವರಿಗೆ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ರಾಜ್ಯ ಸಾಹೇಬ್‌ಗೂ ಗೂತ್ತಿದೆ. ಅಂಥವರು ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಈ ಭೂಮಿಗೆ ಕಂದಾಯ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಈಡೆ ಇಂ ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಲಾಭ ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂ ವರ್ಷದಿಂದ ನಿವಾಸಿಗಳಿಂದ ಬಾಡಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಪ್ರೈಸ್ ಭೂಮಿ ಕಂದಾಯ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಹೆಣ ನೀಡಿದ್ದರೂ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಈ ಪಟ್ಟಿ ಈಗಾಗಲೇ

ಮೊತ್ತ ನೀಡಿ, ರೈಲ್ವೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸಿದೆ. ಮಾನ್ಯರೇ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಕೆಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾರ್ಪೆಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿದೆ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಖಂಡವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರೆ, ಒಪ್ಪಂದದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಹಕರ ಸೇವೆಗೆ ಮೇಲನಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ, ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಾಲ್ಪನ್ಮೇಣ ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿನವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಯಾವುದೇ ಒಪ್ಪಂದ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವುದು ನ್ಯಾಯಸಮೂತಪೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ, ಈ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆಯಾದರೂ, ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ, ಮಾನ್ಯರೇ, ನಾನು ಯಾವುದೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಡಿಸದ ಕಾರಣ ಅಸಹಾಯಕನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಖಂಡಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಕೆಳಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಮಿತಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಕೆಳಿಸದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಮಂಡಿಸಿದವರು ನಾನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಾದರೂ, ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಖಂಡದಿಂದ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಲಿದೆ. ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಹೂಡಿಕೆ ಜರ್ತೆಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಿ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈ ಖಂಡ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿಧ್ದಾಂತ : ಹೌದು ಮಾನ್ಯರೇ. ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿದೆ ಯಾವುದೇ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಳಕೆಗೆ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಖಂಡ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಖಂಡ ಕಾನೂನಾದರೆ, ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲೇ ಆಸ್ತಿ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಸೇರಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿಧ್ದಾಂತ : ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಹೇಳಿದರೆ, ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಾವು ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನೋಬ್ಜಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದು, ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಾನೂನು ತಜ್ಜರು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮಾಡಿಸಿದರೆ, ನಾನು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಭಾವನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಶರತ್ತು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ, ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಸ್ತಿಯ ಮಾಲೀಕ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೂ ಹೋಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಈ ಖಂಡದಡಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾಂಭರ ದಯಾಲ್ ಶ್ರೀಪಾತ್ರಿ : ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜಾ ಜಗನ್ನಾಥ ಭಕ್ತ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪರಿಹಾರ ಪದದ ಜರ್ತೆಗೆ “ನ್ಯಾಯಸಮೂತ” ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿರುವ ಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಖಂಡಾಧಿಕಾರಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಾನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಬಹುತೇಕ ಸ್ವೇಷಿತರು ಖಂಡದ ಶಾಸನವ್ಯತ್ಕ ಪರಿಣಾಮವು ದೇಶದ ಒಳಿತಿಗೆ ಮಾರಕಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ತಂತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ಖಂಡದಲ್ಲಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅದು ದೇಶದ ಹಿತಾಸ್ತಕಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕು. ಈ ಖಂಡವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದವರು ಮರುಪರಿಗಳಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಹೋಸ “ಸೂತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಆಸ್ತಿಯೊಂದನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸೂಕ್ತ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆಸ್ತಿಯ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸರಿ. ಆದರೆ, ಅದೇ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಲೀಕ ಯಾವ ರೀತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡರು ಎಂಬುದನ್ನೂ

ಉಲ್ಲಿಖಿತ ಮೊದಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕದನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಜತೆ ಕೈಗೂಡಿಸಿ, ದೇಶದ್ವೋಹ ಕೃತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಜಮೀನು ಪಡೆದುಹೊಂದರು. ನಾವು ಜಮೀನಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ದರವನ್ನು ಕೂಡ ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಪ್ರಯೋಜಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ, ಪರಿಹಾರ ಎಂದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ದರ ಎಂದು ಜಮೀನುದಾರರು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಏರುಪುದಾಗಿ ಬೆದರಿಕೆ ಒಡ್ಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಮೂರ್ಕ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಆಗದು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದಲ್ಲಿ, ನಾವು ಜಮೀನ್ನಾರರನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯರೇ, ಭೂಮಿ ಸ್ವಾಧೀನ ಎಂಬುದು ಎರಡು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದು. ನಿರ್ವಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಸ್ವಾಧೀನ ಒಂದು ವಿಧ. ನಿರ್ವಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಭೂಮಿಗೆ ಮೂರ್ಕ ಬೆಲೆ ನೀಡಬಹುದು. ಜತೆಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬಹುದು. ಕೆಲ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇರಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕಾರ್ಯಾನ್ನೆ, ಗಣೆ ಹಾಗೂ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ. ಇಂಥ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಒಳಿತು ಅಡಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮೂರ್ಕ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೋ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡದೆಯೂ ಇರಬಹುದು. ಈ ವಿಂಡ ಈಗಿರುವಂತೆ ಸ್ವೇಕ್ಷಿತವಾದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಲಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ದರೋಚೆಕೋರಂತೆ ವರ್ತಿಸಿ, ಜನರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಗತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಬೇರೆಯದೇ ಕ್ರಮ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಕಾರಣ ಹಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿಲ್ಲ, ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿವೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ, ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿರುವುದು ದುರ್ಬಲರು ಹಾಗೂ ಅಸಹಾಯಕರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲೆಂದು. ಆದರೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಂಡ ತದ್ವಿರುದ್ಧ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿದೆ. ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಆಸ್ತಿವಂತರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ, ಉಳಿದ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಜನರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಂಡವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಮಂಡನೆಕಾರರು ಇದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಂಡವನ್ನು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಕೆಳಸಬೇಕು. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸುವ ಶಾಸನಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಬಾರದು. ಈ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ದೇಶದ ಸಮ್ಮಾನ ಮತ್ತು ಐಶ್ವರ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿವೆ. ಸದನವು ನಾನು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೋರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿಧ್ಭಾಜ್ (ಸ.ಎ. ಬೇರಾರ್ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಮಾನ್ಯ ಸಭಾದ್ವಾರ್ಕರೇ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಗಳ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯದೇ ವಿಂಡ ಇರಬೇಕಿತ್ತು. ಜಾಗೀರುದಾರಿ ಮತ್ತು ಜಮೀನ್ನಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಚಾಗೊಳಿಸಲು ಹಲವು ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸಿದ್ದು, ಜಮೀನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಂಡ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ಕುರಿತ ವಿಂಡವು ಜನರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಹಾಗೂ ಮುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ, ನಾವು ಈ ಕಲಂ ಮೂಲಕ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ನೇರವಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಮಾನ್ಯರೇ, ಆಸ್ತಿ ಎಂಬ ಪದ ಅಪ್ಪಷ್ಟವಾದುದು. ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಮೂರ್ಕೆ, ಸಾರಿಗೆ ವೈವರ್ಸ್ ಮತ್ತಿತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೂತ್ತಿರುವಂತೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಬಹುತೇಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಗೊಳ್ಳಲಿವೆ ಎಂಬ ಖಾತ್ರಿ ನನಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದು ಒಪ್ಪಂದದಪ್ಪಿಯ “ಗುಡ್ ವಿಲ್”

ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಲ್ಲಿ, ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಈ ಹಣವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಯಂತ್ರ ಪರಿಹಾರ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾಖ್ಯಾನ ಇದು.

ಮಾನ್ಯರೇ, ಜಮೀನಾದ್ಯಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯ ನಿಷೇಧ ಹಾಗೂ ಉದ್ಯಮಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದ ವೇಳೆ ಈ ಎರಡೂ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳಿವವರಿಗೆ ಅವರ ಶ್ರಮದ ಪಾಲು ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಈ ವಿಂಡವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿಲುವಳಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ ನಿಮಗೂ ಧನ್ಯವಾದ ಅರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ. ಸುರೇಶ ಚಂದ್ರ ಬ್ಯಾನೆಚೌ (ಬಂಗಾಳ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಬಳಿಕ ನಾವು ಸಮಾಜವಾದದ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದದ ಕುರಿತು ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಮೌ. ಕೆ.ಟಿ.ಶಾ ಅವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದರೆ, ನನಗೆ ಸಂತಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದದ ಒಂದು ಎಳೆ ಇದ್ದಿತ್ತು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ತಾಂಡವ ವಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹಾಗೂ ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿ ಜಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಗತಿ ಸಮಾಜವಾದದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಮೌ. ಶಾ ಅವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸದನ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದರೆ, ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಕಷ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅರಿವಿದೆ. ಮಾನ್ಯರೇ, ಹಲವು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವವರು ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ಯಿವ ರಾಜರು, ಅಂಗೇಶ್ ಇಂಡಿಯನ್‌ರು, ಶ್ರೀಯನ್‌ರು ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವರನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಹಿತಾಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸೂತ್ರವೀಂದನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸಮಾಧಾನಕರ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಇಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದಾದರೆ, ದೇಶ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗಳಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದೀಕರಣ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಈ ಮಾತುಗಳೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಈ ವಿಂಡವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜಿತ್ ಪ್ರಮಾದ್ ಜ್ಯೇಂದ್ರ (ಯುಷಿ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಈ ವಿಂಡ ಕುರಿತು ಕೆಲ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಂಡಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಂಡವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲು ತಿದ್ದುಪಡಿಯೊಂದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ, ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಯೋಂಡು ನನ್ನ ಅಲ್ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅನಗ್ತವಾಗಿದೆ. ಇಂಫಿರಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾಯ್ದೆಯ ವಿಭಾಗ ಇಂಫರಿ ಭಾಗವೋಂದರ ಮನರ್ ರೂಪಗೊಳಿಸಿದ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ವಿಂಡ ಇದು. ಚರ್ಚೆ ಇಲ್ಲವೇ ಸ್ಥಿರಾಸ್ತ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಳಕೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂಬುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಯ್ದೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇಂಫಿರಿ ವಿಭಾಗ ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿತು ಎಂಬ ಅರಿವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಡಳಿತವಿರುವ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನಾದ್ಯಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕಾಲ್ಯಾಂತರದಲ್ಲಿ ಎಂಬುದು ಸದನದಲ್ಲಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಜಮೀನುದಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸಮನಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಣಾಲೀಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಈ ನಿಲುವಳಿ ಮಂಡಿಸಿದೆ. ಆದರೆ, ಪರಿಹಾರದ ಮೊತ್ತ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಭಾರಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯ ಭರಿಸಲಾಗದಪ್ಪು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಎಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದರೆ, ಜಮೀನಾದ್ಯಾರಿ ಪದ್ಧತಿ ಉಳಿದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಜಮೀನಿನಿಂದ ಭಾರಿ ಪೂರ್ವಾರ್ಥಿ ಎಷ್ಟು ಲಾಭ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕಿದೆ. ಜಮೀನಿನ ಮೂಲ ಯಾವುದು ಎಂಬುದೂ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಕೆಲ ಜಮೀನಾದ್ಯಾರರು

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ನೀವು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಮೈ. ಕೆ.ಡಿ.ಶಾ : ಇಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯರೇ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈ ವಿಂಡಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇದೆ. ವಿಂಡ ಹಾಗೂ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಸೋಣ.

ಮಾನ್ಯ ಎಂಎ. ನಾಗಪ್ಪೆ (ಮದ್ರಾಸ್ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಸಬಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ವಿಂಡವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಭೂಮಿ ಉಳಿಮೆ ಮಾಡುವರಿಗೆ ಭರವಸೆ ಮೂಡಿಸಬಲ್ಲ ವಿಂಡ ಇದು. ಕೇಂದ್ರ ಇಲ್ಲವೇ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೇ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ವಾರೀಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯರೇ, ಆದರೆ, ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಈ ವಿಷಯ ಪರಿಹಾರಸಲು ಹಲವು ತೊಡಕಗಳಿವೆ. ಪರಿಹಾರ ನ್ಯಾಯಸಮೂತವಾಗಿರಬೇಕು. ನ್ಯಾಯಸಮೂತ ಎಂದರೇನು? ಜಮೀನ್‌ರನಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಆತ ಕೇಳಿದಪ್ಪ ಹಣ ನೀಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಜಮೀನುದಾರನ ಕುಟುಂಬದ ಒಂದು ಅಥವಾ ಏ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಸಾಲುವಪ್ಪು ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಮತ. ಜಮೀನುದಾರರು ಮತ್ತು ಜಹಗೀರುದಾರರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತನ್ನ ಬುನಾವಣೆ ಪ್ರಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಹೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಕುರಿತ ನನ್ನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಬಡವನೊಬ್ಬನ ಜಮೀನ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಪರಿಹಾರದ ಮೌತ್ತ ನಿರ್ದರ್ಶಿಸುವಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರ ಅಗತ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಭೂಮಿಯ ಬೆಲೆಗಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕು. ಆದರೆ, ಜಮೀನ್‌ರನಿಂದ ಭೂಮಿ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಅವರಿಗೆ ವಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರ ನ್ಯಾಯಸಮೂತವಾಗಿರಲಿ ಎಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ದರ ನೀಡಬೇಕಿಲ್ಲ. ಆತ ಜಮೀನು ಹೇಗೆ ಗಳಿಸಿದ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಧರಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಭೂಮಿ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ, ಉಳಿವವನು ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಉಳಿವವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಿದಂತೆ ಆಗಲಿದೆ. ಉತ್ತಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ತನ್ನ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿದೆ. ರಾಜ್ಯಗಳು ಭೂಮಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಈ ವಿಂಡ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಮ್ಮ ಗೋರವಾನ್ವಿತ ನಾಯಕರಾದ ಆಂಧ್ರದೇಶದ ಮುಖಿಯ ಟಿಪ್ಪಕಾಶಂ ಅವರು, ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್‌ನಾರಿ ಪದ್ಧತಿ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಪದ್ಧತಿ ನಿರ್ವೇಧಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಜಮೀನ್‌ನಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ, ಜಮೀನ್‌ನನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಸರ್ಕಾರ ಸಾಮುದಾಯ ತೋಟಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಗರಿಷ್ಠ ಉತ್ತಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಉಳಿಮೆ ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವಪ್ಪು ನೀಡಬೇಕು. ಇದು ವಿಂಡವು ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ನೀಡುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯಾಗಿದೆ.

ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಮದ್ರಾಸ್ ಶಾಸಕಾಂಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತುತ್ತೇ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದರಫ್ರ ನಾವು ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಮೈತ್ರೀತ್ವಾಧಿಸಬಾರದು ಎಂದಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣದ ಪಥದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಿದೆ. ದೇಶ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ನಾವು ವೇಗವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು ಎಂದಾದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಸಭ್ಯರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡು ಹಾಗೂ ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ

ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ‘ನ್ಯಾಯಸಮೃತ’ ಎಂಬ ನಾನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಪದವನ್ನು ಸೇರಿದರೆ ಹೋದರೆ, ವಿಂಡವು ಅಪ್ಪಷಟಾಗಲಿದೆ ಏಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಬೆಳಿಕ ಮಾನ್ಯರೇ, ನನ್ನ ವಾದದ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಹಲವು ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯು ಅಮೆರಿಕದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿನ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ಇನೇ ಕಂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಇದೆ:

‘ನಾವು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಬಂಧಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಾಗಿರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯು ಅಮೆರಿಕದ ಸಂವಿಧಾನದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಇತ್ತೀಚಿನ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸಂವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.’

ರಿಂಗಿರ ಅಮೆರಿಕದ ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ ಇರ ಕೊನೆಯ ಇ ಸಾಲು ಇಂತಿದೆ: “ಖಾಸಗಿ ಸ್ವತನ್ನು ನ್ಯಾಯಸಮೃತ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಳಕೆಗೆ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು.”

ಅಮೆರಿಕದ ಸಂವಿಧಾನವು ‘ನ್ಯಾಯಸಮೃತ’ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದೆ. ನಂತರ, ಮಾನ್ಯರೇ, ದಾಂಜಿಗ್-೧ರ ಸಂವಿಧಾನ (ಸಂವಿಧಾನಿಕ ವಿಮರ್ಶೆ, ಸರಣಿ ಇ, ಮಣಿ ಇ)ದಲ್ಲಿ ಇಂತಿದೆ:

‘ಕಾನೂನಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬೇಕು, ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರ ಒಳಿತು ಇರಬೇಕು. ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕು. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಪರಿಹಾರದ ಹೊತ್ತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿವಾದವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.’

ನೀವು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂವಿಧಾನದಿಂದ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಸ್ತ್ರೇಲಿಯದ ಸಂವಿಧಾನದ ಇಗನೇ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ನಿಯಮ ಅಳವಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ:

‘ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೇ ರಾಜ್ಯ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ತ ದರ ನೀಡಿಯೇ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದ್ದು, ಈ ಕುರಿತು ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸಲು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ.’

ನಾನು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳ ಸಂವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತ ಸದಸ್ಯರ ಸಮಯ ಹಾಳು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಲ್ಲಿಯಂ, ಬಲ್ಲೇರಿಯಾ, ಡೆನ್‌ಆರ್ಕ್, ಫಿನ್‌ಎಂಡ್, ಅಲ್ಬಾನಿಯಾ, ಯುಗೊಸ್‌ಬಾಹಿಯಾ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ‘ನ್ಯಾಯಸಮೃತ’ ಎಂಬ ಪದ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪರ ಎಲ್ಲ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತ ಸದನದ ಸಮಯ ಹಾಳುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಿದರ್ಶನಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಸೂಕ್ತ ಬೆಂಬಲ ಹೊಂದಿದೆ. ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪರವಾಗಿ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರವಾದ ವಾದ ಮಂಡಿಸುವುದು ಅನಗತ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸದನಕ್ಕೆ ಸಮಯದ ಕೊರತೆಯಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯರೇ, ನಾನು ಮಂಡಿಸಿದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ನೀವು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಷೇ. ಕೆ.ಟಿ. ಶಾ (ಬಿಹಾರ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಖಂಡ ರಿಂಗ್ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಅಧಿಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಇಂತಿದೆ:

‘ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾದ ನದಿ ಇಲ್ಲವೇ ಹರಿಯುವ ನೀರು, ಕರಾವಳಿಯ ಜಲ, ಗಳಿ ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಖಾಸಗಿಯವರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.’

ಆದರೆ, ಇದು ಹಲವು ಸಂಕೀರ್ಣ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ, ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ, ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಪಾಪಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಅದನ್ನು ಒಮ್ಮೆತ್ತರೆ ಎಂದು ತೋಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಸರಿ ಮಾನ್ಯರೇ, ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮುಂದಿರಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆಯಾದರೂ ಏನು? ‘ಪರಿಹಾರ’ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಪರಿಮಿತಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಗೌರವಾನ್ನಿತರು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವುದು ಆ ಪದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಬಿ.ಎನ್.ರಾವ್ ಅವರು ವಿಶೇಷಿಸಿದ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸರಣಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಜರ್ಮನಿಯ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ‘ಯುಕ್ತ ಪರಿಹಾರ’ಎಂಬ ಪದವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ;

‘ಜನ ಸಮುದಾಯದ ಒಳಿತಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ಯುಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕು’.

ಮಾನ್ಯರೇ, ‘ನ್ಯಾಯಸಮೃತ’ ಎಂಬ ಪದದ ಬಳಕೆಯು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯ ವರದಿಯ ಆಶಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ‘ಪರಿಹಾರ’ ಎಂಬ ಪದವನ್ನೂ ಇರಿಸಬಹುದು ಎಂದು ವಾದಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವು ಅನ್ಯಾಯದ್ದು ಆಗಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ಸಿದ್ಧಿರಬೇಕು. ಹೀಗಾಗೆ, ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹರಿಸಲು ಅದು ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ ಇಲ್ಲವೇ ಒಪ್ಪಬಹುದಾದ ವಾದ ಕೂಡ ಅಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯರೇ, ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ ಬಹುತೇಕರು ಜಮೀನ್ನಾರಿ ರದ್ದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನಷ್ಟೇ ಪರಿಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ವೇಚ್ಛಿತರು ಈ ಪರಿಹಾರ ವಿಂಡವು ಜಮೀನ್ನಾರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾದದ್ದಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಗೊತ್ತಿದ್ದೇ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇಲ್ಲವೇ ಗುರುತಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ, ಕೇಂದ್ರ-ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಚಿರ-ಷ್ಟಿರ ಆಸ್ತಿಗೂ ಇದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಲಿದೆ. ದೇಶದ ಹಿತಾಸ್ತಕೆ ಹಾಯ್ದುಹೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯ ಬಿಧ್ಯಲ್ಲಿ ‘ಕಪ್ಪಕರ್’ ಅಂದರೆ, ರ್ಯಾತರ ಜಮೀನನ್ನೂ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಹಕಾರಿ ಇಲ್ಲವೇ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಬೇಕೆಂದರೆ, ಗೇಣಿದಾರರ ಜಮೀನನ್ನೂ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ನೀವು ನ್ಯಾಯಸಮೃತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತೀರಾ? ಜಮೀನ್ನಾರಿಯಲ್ಲದ ವಾಣಿಜ್ಯಕ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಆಸ್ತಿಗಳೂ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವದಲ್ಲಿದೆ. ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ತಿಯ ಹಕ್ಕು ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಹಕ್ಕುಗಳು ಬಲಕ್ಕಿಂತ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದರೆ ಸೂಚನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ, ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಬಹುದು.ಆದರೆ, ಇದರಿಂದ ನಾವು ಅರಣ್ಯ ನ್ಯಾಯದೇಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಯೇ ಹೋರತು ಸಮಾಜವನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವ ಉತ್ತಮ ಕಾನೂನುಗಳ ಕಡೆಗೆಲ್ಲ. ಇಲಿಂಗಿರ ಯುದ್ಧದ ವೇಳೆ ಕೆಲವು ಜಮೀನ್ನಾರರು ನಡೆಸಿದ ದೇಶದ್ವೇಷಕ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕಿತು ಎಂದು ಕೆಲ ಸ್ವೇಚ್ಛಿತರು ಹೇಳಿದರು. ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ಗೌರವಾನ್ನಿತರು ಈ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ,ನನ್ನ ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸ್ವೇಚ್ಛಿತರಿಗೆ ಜಮೀನ್ನಾರಿ ಪದ್ಧತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜಾಣಿಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗೆ, ಇಲಿಂಗಿರ ಯುದ್ಧದ ವೇಳೆ ಜಮೀನ್ನಾರರು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದರು ಎಂಬ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಅವರೆಲ್ಲ ಬಂದಿದ್ದುರೆ ಎನ್ನುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದ ಕೆಲದೆ ಇಲಿಂಗಿರಲ್ಲೇ ಶಾಶ್ವತ ಪರಾಪರೆ ಕಾಯಿದೆ ಜಾರಿಯತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ್ವೇಷಿ ಶಕ್ತಿದಿಂದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕಿತು ಎನ್ನಲಾಗದು. ಇಂಥ ಕೆಲವರು ಇರಬಹುದು. ಅವರ ವರ್ತನೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರದ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಇದೆ. ಆದರೆ, ನಾವು ಸಮುದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೋರತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯಲ್ಲ. ಜಮೀನಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಪರಿಗಳಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ಇಡೀ ಚಿತ್ರವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಳ್ಳಿಯ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಜಮೀನು ಖರೀದಿಸಿದವರೂ ಇಡ್ಡಾರೆ. ನೀವು ಅಂದುಕೊಂಡಂತೆ ೧೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲ. ಜಮೀನನ್ನು ಪ್ರತಿ ದಿನ ಖರೀದಿಸುತ್ತಾರೆ,

ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಿರೀದಿಸಿ, ಅದರ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮಾರಿ, ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದವರಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಉಳಿತಾಯದ ಹೂಡಿಕೆಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಾರ್ಗ ಭೂಮಿ ವಿರೀದಿಸುವುದಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಹೇಳಿ? ಇಂಥ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದು, ಅದೂ ನ್ಯಾಯಸಮೃತ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವುದು ಧರ್ಮ. ಮಾನ್ಯರೇ, ಮುಖ್ಯ ಎಂಡವನ್ನು ಹಾಗೂ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ಗೌರವಾನ್ನಿತರಿಗೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಪರಿಹಾರ ಎಂದರೆ ನ್ಯಾಯಸಮೃತ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತ ಎಂದಾಗಬೇಕು. ಪರಿಹಾರವು ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಅನ್ಯಾಯದ್ದು ಹಾಗೂ ಪಕ್ಷಪಾತದ್ದು ಆಗಿರಬಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಡಿಸಿದವರು ನನ್ನಂತರೆಯೇ ಯೋಚಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

ರಾಜಾ ಜಗನ್ನಾಥ ಭಕ್ತಿ ಸಿಂಗ್ : ಈವರೆಗೆ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಾಪಸ್ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಲಾಯಿತು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಇಡೀ ಎಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಸಾಹು (ಬರಿಸ್ತಾ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಎಂಡವನ್ನು ತೆಗಿರುವಂತೆಯೇ ಒಮ್ಮೆತೇನೆ. ಆದರೆ, ಬರಿಸ್ತಾದ ಜಮೀನ್‌ನಾರಿ ಪದ್ಧತಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲ ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಿದೆ. ಬರಿಸ್ತಾದಲ್ಲಿ ಗೇರೀದಾರರ ಸ್ಥಿತಿ ಹೀನಾಯವಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದವರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಬರಿಸ್ತಾದ ಜನರಿಗೆ ತಡವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎನ್ನಬಹುದು. ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ, ಬರಿಸ್ತಾದ ಜಮೀನು ಬಂಗಾಳದ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಹಸ್ತಾತರಗೊಂಡು, ಇ/ಇ ಭಾಗ ಜಮೀನು ಹೊರಗಿನವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದೆ. ಬಲಸೋರ್, ಕಟಕ್, ಪುರಿ, ಸಂಬಲ್‌ಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಇ/ಇ ಭಾಗ ಜಮೀನು ಹೊರಗಿನವರ ಪಾಲಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ವಿನಾಶಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಜಮೀನನ್ನು ವಿರೀದಿಸಿದವರು, ಸೂಕ್ತ ಬೆಲೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಹಗಲು ದರೋಡೆ ನಡೆದಿದೆ. ಇಂಥ ಜಮೀನಾರಿಗೆ, ಏಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಜೇಮೋರ್ ಜಮೀನಾರರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬರಿಸ್ತಾದ ಆರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಕೋರಾಪಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಜೇಮೋರ್ ಜಮೀನಾರರು ವ್ಯಾಪಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜಮೀನಾರರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಾರ್ಡ್‌ಕ ಇಟ್, ೧೦೦ ರೂ. ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು, ಅವರ ವಾರ್ಡ್‌ಕ ಆದಾಯ ಇಟಲಕ್ಕು ರೂ. ಇದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೀರ್ಥ ಕೆಟ್ಟದ್ವಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ದುರಸ್ತಿ ಆಗಬೇಕಿದೆ. ಇಂಥ ಜಮೀನಾರರು ಇರುವಾಗ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕರಿಣಾಗಲಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಬಂಗಾಳದ ಹಾಜರಿರದ ಜಮೀನುದಾರರು ಹಾಗೂ ಬರಿಸ್ತಾದ ಜೇಮೋರ್ ಜಮೀನಾರರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಸಮೃತ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಬರಿಸ್ತಾ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಮಾತುಗಳು ಇವು.

ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ನಾವು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿದ್ದು, ಇನ್ನೂ ಕೆಲ ಕಾಲ ಜಮೀನಾರರು ಇರಲು ಬಿಡುವುದು ಆತಂಕಕರ ವಿಷಯ. ಎಪ್ಪು ಬೇಗ ಇವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಿರೋ ಅಪ್ಪು ಒಳ್ಳಿಯದು. ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ನೂರರಲ್ಲಿ ಇಟ ಜಮೀನಾರರು ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಹೊಂದಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕೃಷ್ಣಕರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಮೀನಾರರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ, ಜಮೀನಾರರು ಗೇರೀದಾರರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ, ಕೃಷ್ಣಕರ ದುಬಾರಿ ಗೇಣಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಲವು ಆಕ್ರಮ ಸುಂಕಗಳನ್ನು ತೆರಬೇಕಿದೆ. ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತ ಹೋದರೆ, ದೂಡು

ಪಟ್ಟಿ ಆಗಲಿದೆ. ಒರಿಸ್ತಾದ ಒಂದು ಕನಿಕ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೇರೀದಾರರಿಂದ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯಿತು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಈ ಅಕ್ರಮ ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೋರಾಟದ ಬಳಿಕವೂ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗಿಲ್ಲ. ಗೇರೀದಾರರು, ಕೈಫಿಕರನ್ನು ನಾನಾ ರೀತಿ ಹೀಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಗಣರಾಜ್ಯವನ್ನು, ಅದು ಕೂಡ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ನೀಡುವುದಾಗಿ ವಾಗ್ನಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಜಮೀನ್‌ನ್ನಾರಿಂದ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಬಾರದು. ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳಿಯದು.

ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸಿನ್ಹಾ (ಬಿಹಾರ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಈ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ನಾನು ನಿಲುವಳಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಘೋಸಿಂಗ್.

ಶ್ರೀ ಘೋಸಿಂಗ್ (ಯುಟಿ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : *[ಮಾನ್ಯ ಶಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸದನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಜಮೀನ್‌ನಾರಿ ಪದ್ಧತಿ ನಿರ್ವೇಧಿಸಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಬಿಶ್ವಾಂಬರ ದಯಾಲು ಶ್ರಿಪಾತಿ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಬಹುತೇಕರು ದೇಶಮೌರ್ಯ ಕೃತ್ಯ ನಡೆಸಿ, ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ರಾಜ್ಯ ಸಾಹೇಬ್ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ, ಕೆಲ ಜಮೀನ್‌ನಾರಿ ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ದೇಶಕ್ಕೆ ನೆರವಾದವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಬಹುಮಾನ ನೀಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಮ್ಮೆತ್ತೇನೆ. ಆ ಯಂದ್ದರಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದವರಿಗೆ ಜಮೀನು ನೀಡಿದ್ದು ಒಂದು ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಸಂಗ. ಆದರೆ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರುವುದು ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವ ಕುರಿತಿದ್ದು. ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವವರೆಲ್ಲ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದು ರೋಜಿರಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು. ಯಾರಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ವಾಪ್ಸು ಪಡೆದ ನಂತರವರ್ಷೇ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಈಗ ಅದೇ ವಿಂಡವನ್ನು ಶಾಸನಸಭೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ. ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ. ಬದಲಿಗೆ, ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಮುಜ್ಜೀಮೋಯಿತು. ಬಹಳಷ್ಟು ಮಂದಿ ಜಮೀನ್‌ನಾರಿ ಪದ್ಧತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆದರೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಿದೆ. ಅದು ಉದ್ದಮ. ಕಳೆದ ಈ ಇಲ್ಲವೇ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಗಿರಣಿ ಮಾಲೀಕರು ಹೂಡಿಕೊಂತ ಹಲವು ಪಟ್ಟು ಲಾಭ ಗಳಿಸಿದರು. ವಸ್ತೋದ್ಯಮವನ್ನೇ ಪರಿಗಣಿಸಿ. ಈಂ ಕೋಟಿ ರೂ. ಹೂಡಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂ. ಲಾಭ ಗಳಿಸಿರುವುದು ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ? ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳ ಜತೆ ಹೋಲಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಯಂದ್ದರ ಸಂಭರ್ಜದಲ್ಲಿ ಬೇರಾಪ್ಪದೇ ಬಂಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಮಾಡಿದ್ದು ದೇಶಿ ಕ್ಯಾಟಲಿಸ್ಟರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ಈ ವಿಂಡವನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದಲ್ಲಿ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಅಡೆತಡೆ ಒಡ್ಡಿದಂತೆ ಆಗಲಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸದನದಲ್ಲಿನ ಹಿರಿಯರು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಿದೆ. ವಿಂಡದಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ವಿಂಡವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ, ಮುಂದಿನ ಪೀಠಿಗಿಯವರು ತಮಗೆ ಸೂಕ್ತವಿಸಿದ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಡ್ಡಿ ಇರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ವಿಂಡ ಇಡೀ ಈಗ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾರಿಕೆಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಕಷ್ಟಕರಗೊಳಿಸಲಿದೆ. ನಾನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇಷ್ಟ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಂಡವನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ]*

ಶ್ರೀ ರಾಜಕ್ಷ್ಯ ಹೋಸ್ (ಒರಿಸ್ತಾ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಮಾನ್ಯರೇ, ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಇದೆ. ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ; “ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಈಗ ಮಂಡಿಸಬಹುದೇ?”

ನಿಲುವಳಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸದಾರ್ಥ ಪಟೇಲರು ಈಗ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸದಾರ್ಥ ಪಲ್ಲಭಾಯ್ ಪಟೇಲ್ : ಮಾನ್ಯರೇ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆ ತಪ್ಪು ದಾರಿ ಹಿಡಿಯಿತು. ಒಬ್ಬರು ತಿದ್ದುಪಡಿಯೋಂದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ ವಾಪಸ್ ಪಡೆದರು. ಆದರೆ, ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಯಾಂಡವರು ಈ ಖಂಡ ಜಮೀನು ಸ್ವಾಧೀನ ಕುರಿತದ್ದು ಎಂದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದರು. ಈ ಖಂಡದ ನಿಜಾರ್ಥ ಅವರಿಗೆ ಅರಿವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಲವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಭೂಮಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜತೆಗೆ, ಹಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಭೂಮಿಯ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿ, ಜಮೀನು ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಈ ಖಂಡದ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ. ಆದರೆ, ಜಮೀನ್ನಾರು ಇಲ್ಲವೇ ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಖಂಡಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯೋಂದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಕಾಯ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಂದುಕೊಂಡರು. ಭಾಷಣ ಇಲ್ಲವೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮೂಲಕ ಹಿತವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾಲ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು, ಅದರ ಜತೆಗೆ ನಡೆಯಬೇಕಿದೆ. ಈ ಖಂಡ ನಾಳೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಅದರ ಮುಂದಿನ ದಿನ ಕಾನಾನು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅದಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಇವರು ಜಮೀನು ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಬಹುತೇಕ ಜಮೀನ್ನಾರಿಗಳು ಕರಗಿಹೋಗಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಇರುವ ಕಾನಾನು ಬಳಿಸಿ ನಾನಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನ್ಯಾಯಸಮೃತ ಇಲ್ಲವೇ ಸೂಕ್ತ ಅರ್ಥವಾ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿ ಜಮೀನ್ನಾರಿಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಖಂಡ ಜಮೀನುದಾರರಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾದದ್ದು ಎಂಬ ಬಿಂತನೆ ತಪ್ಪು. ಭೂಮಿ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಶಾಸಕಾಂಗಗಳು ಜಮೀನ್ನಾರಿ ಪದ್ಧತಿ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಇಡುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಮೀನ್ನಾರರು ಈ ಹಿಂದೆ ದೇಶಿ ಪ್ರೇಮಿಗಳಾಗಿದ್ದರಾ ಇಲ್ಲವೇ ತಂಡಕೋರರಾಗಿದ್ದರಾ ಅರ್ಥವಾ ಇನ್ನೇನೋ ಆಗಿದ್ದರಾ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮಗೆ ಬೇಡ. ಅದು ಅಸಂಬಧ ಮತ್ತು ನಾವು ಭೂತ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಿಲ್ಲ.

ಈ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಉತ್ತರ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಖಂಡವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಂತೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಸದನದಲ್ಲಿ ಇನೇ ಖಂಡವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಖಂಡ ಇನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಖಂಡ ಇನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಖಂಡ ೨೦

ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸದಾರ್ಥ ಪಲ್ಲಭಾಯ್ ಪಟೇಲ್ : ಕಲಂ ೨೦ನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

“(೧) ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ನಡೆಸಿದ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಕಾಲ್ಯಾಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾನೂನಿನನ್ನೆಯ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬೇಕು ಅರ್ಥವಾ ಅಪರಾಧ ನಡೆಸಿದಾಗ ಇದ್ದ ಕಾನೂನಿನನ್ನೆಯ ದಂಡ ವಿಧಿಸಬೇಕು

(೨) ಒಂದೇ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಾರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶಿಕ್ಷೆ ಸಲ ವಿಧಿಸಬಾರದು ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆ ಶ್ರಮಿನಲ್ಲ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಆತನನ್ನೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿಸಬಾರದು.”

ಈ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಖಂಡವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈ ಖಂಡದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಸೂಚನೆ ಜಾರಿಯಾಗಿದೆ. ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಡಿಸಿದವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುವರೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀ ಕಾಮತ್ ಅವರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ವಿ. ಕಾಮತ್ (ಸಿಹಿ ಬೇರಾರ್ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಮಾನ್ಯರೇ, ತಿದ್ದುಪಡಿ ಈ ಖಂಡ ಈ ಅಡಿ ಬರಲಿದೆ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಬಳಿಕ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗೆ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮಂಡನೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ತಿದ್ದುಪಡಿ ಈನ್ನು ಬಳಿಕ ಮಂಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ರೋಹಿಣಿ ಶುಮಾರ್ ಚೌಧರಿ, ತಿದ್ದುಪಡಿ ಈ.

ಶ್ರೀಜುತ್ತಾ ರೋಹಿಣಿ ಕುಮಾರ್ ಚೌಧರಿ : ಮಾನ್ಯರೇ, ನೀವು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದಲ್ಲಿ, ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಶಸ್ತಾಸಗಳ ಹೊಂದುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಮರಣದಂಡನೆಯ ನಿಷೇಧಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಆದರೆ, ಅದನ್ನು ಹೊಸ ಖಂಡ ಎಂದು ಪರಿಗಳಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಹೊಸ ಖಂಡಗಳ ಜರ್ಗೆ ಮಂಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಲಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಅದು ಹೊಸ ಖಂಡವಾಗಿ ಆಗಿ ಮಂಡನೆಯಾಗಲಿ.

ಶ್ರೀಜುತ್ತಾ ರೋಹಿಣಿ ಕುಮಾರ್ ಚೌಧರಿ : ನಾನು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಇದರಘಟ ಈ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ನಿಲುವಳಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಖಂಡ ನಿಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈ ಖಂಡ ಏರ ಸರದಿ.

ಖಂಡ ಏರ

ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸದಾರ್ಥ ವಲ್ಲಭಭಾಯ್ ಪಟೇಲ್ : ಖಂಡ ನಿಂದು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ:

“೧. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾಯ್ದೆ, ದಾಖಿಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ನಡವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಒಕ್ಕೂಟದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸ ಇರಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಾಯ್ದೆ, ದಾಖಿಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ನಡವಳಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಎಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರುಜುವಾತಾದವು ಮತ್ತು ಹಾಗೂ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಕಾನೂನುಗಳು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ೨. ರಾಜ್ಯವೋಂದರ ಅಂತಿಮ ನಾಗರಿಕ ಆದೇಶಗಳು ಒಕ್ಕೂಟದ ಎಲ್ಲಿಡೆ ಅನ್ಯಾಯಲಿದ್ದು, ಇವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನು ಹೇರುವ ಶರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡಲಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈ ಖಂಡವನ್ನು ಸದನದ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಖಂಡವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಖಂಡ ನಿಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈಗ ಖಂಡ ಏರ ಸರದಿ.

ಖಂಡ ಏರ : ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಪರಿಹಾರಗಳ ಹಕ್ಕು

ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸದಾರ್ಥ ವಲ್ಲಭಭಾಯ್ ಪಟೇಲ್ : ಖಂಡ ನಿಂದು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

೧. ಸಂವಿಧಾನ ಕೊಡಮಾಡಿದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸುಷ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟನ ಮೆಟ್ಟೆರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಈ ಕಂಡ ಖಾತ್ರಿಗೆ ನೀಡಿಸಲಿದೆ.

೨. ಬೇರೆ ಕೋರ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಈ ಕುರಿತು ಇರುವ ಅಧಿಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ದುರುಗ್ರಹ ಕೂಡಿದೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪ್ಸ್, ಮಂಡಮ್ಸ್, ಪ್ರತಿಬಂಧಕಾಳ್ಯ, ಕೋವಾರಂಪೋ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಿ ಯೋರರಿ ಅಜೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಸುಷ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟೆಗೆ

ಇದೆ.

ಬಿ. ಬಂಡಾಯ ಇಲ್ಲವೇ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಅಥವಾ ತುರ್ತ ಸಂದರ್ಭ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಸಾವಜನಿಕರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯರೇ, ಈ ವಿಂಡಕ್ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಇರಬಹುದು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಹಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿದ್ದು, ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಲ್. ಮಿಟ್ರ್ ಅವರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಲ್. ಮಿಟ್ರ್ (ಬರೋಡ) : ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ವರದಿ ಬಂದಾಗ ಈ ವಿಷಯ ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಆಶ್ವಸನೆ ನೀಡಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

(ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸಂಖ್ಯೆ ೯೯ ರಿಂದ ೧೦೫ನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ).

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂತಾನಂ (ಮದ್ರಾಸ್) : ನಾನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

‘ವಿಂಡ ಟಿರ ಉಪ ವಿಂಡ (ಬಿ)ರಲ್ಲಿ ‘ತುರ್ತಪರಿಷಿತ್’ ಪದದ ಬಳಿಕ, ‘ಕೇಂದ್ರ ಇಲ್ಲವೇ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಘೋಷಿತವಾಗಿರುವಂಥದ್ದು’ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು.

ಇದು ಕೊಟ್ಟಿನ ದೋಷವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಮಂಡಿಸಿದವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿತವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ತಿದ್ದುಪಡಿ ಗೀಗಿ ರಿಂದ ೧೦೬ನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ).

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಬಂದೇ ಬಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಡಿಸೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ಮುನ್ನಿ (ಬಾಂಬೆ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಬೆಳಗ್ಗೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಅಧಿಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದೊಂದು ಶಾಖೀಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ, ಪದಗಳನ್ನು ಮರು ಜೋಡಿಸಿ, ವಿಂಡ ಟಿರ ಉಪವಿಂಡ(೧)ರಲ್ಲಿನ ಅನುಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಪೂರ್ವದನ್ನು ಬದಲಿಸಬೇಕಿದೆ. ಉಪ ವಿಂಡ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ:

‘ಸಂವಿಧಾನ ಕೊಡಮಾಡಿದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸುತ್ತಿಂದ ಕೋಟ್ಯಾನ ಮೆಟ್ಟಿಲೇರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಈ ವಿಂಡ ಖಾತ್ರಿಗೊಳಿಸಲಿದೆ’

ಖಾತ್ರಿಗೊಳಿಸುವುದು ಎಂಬ ಪದ ಎರಡು ಸಲ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಪದ ಬಳಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ;

‘ವಿಂಡ ಟಿರ(೧)ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಈ ವಿಂಡದಡಿ ಖಾತ್ರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು’.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಎರಡು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಹಾಗೂ ವಿಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಆರಂಭಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂತಾನಂ : ಈ ವಿಂಡ ಈಗಿರುವಂತೆ ದೋಷಪೂರಿತವಾಗಿದೆ. ಇದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆ ಹಾಗೂ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ವಿಂಡಗಳಲ್ಲಿನಿಂದು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ, ನ್ಯಾಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಿತಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಈ ವಿಂಡವನ್ನು ಅದೇ ಸಮಿತಿಗೆ ಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಉಪ ವಿಂಡ (೧) ಹೇಳುತ್ತಿದೆ:

‘ಸಂವಿಧಾನ ಕೊಡಮಾಡಿದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸುತ್ತಿಂದ ಕೋಟ್ಯಾನ ಮೆಟ್ಟಿಲೇರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ವಿಂಡ ಖಾತ್ರಿಗೊಳಿಸಲಿದೆ’

ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳು ಸುತ್ತಿಂದ ಕೋಟ್ಯಾನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಇದರಭ್ರ ಆಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಾನಾಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು ಎಂದೂ ಆಗಬಹುದು. ‘ಸುತ್ತಿಂದ ಕೋಟ್ಯಾನ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ

ಹಕ್ಕು ಖಾತೀಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು' ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂದು ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಬಯಸುವೆ. ನಾನು ಯಾವುದೇ ಕ್ಷಣ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು. ಮೂಲ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇರಬಹುದು, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇರಬಹುದು. ವಿಷಯ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು.

ಉಪ ಖಂಡ (ಇ)ರದ್ದಿ;

'ಬೇರೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ನೀಡಿರಬಹುದಾದ ಅಧಿಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ದುರಾಗ್ರಹ ಕೂಡದು' ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

ಯಾವುದು ಆ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದಿರುವಂಥದ್ದು? ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸಕಾಂಗ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕಾಂಗ? ನನ್ನ ಗ್ರಹಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ, ಸಂವಿಧಾನದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಇಲ್ಲವೇ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯ. ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಇದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಎರಡು ರೀತಿ ವಿಫಲಗೊಳಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಎಲ್ಲ ಮೂಲ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನಾದು ಎಂದಾದರೆ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಪ್ರತಿ ಸಲ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದಾಗಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲವೇ ಮ್ಯಾಡಿಸ್ಟ್‌ರ್‌ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿದಲ್ಲಿ, ಮೇಲ್ಮೈ ಮೂಲಕವಷ್ಟೇ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಅಸೌಕರ್ಯ ಹಾಗೂ ಕಾಲಹರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಯಾರದಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ ಏನೆಂದರೆ, ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಜಾರಿ ಕುರಿತ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವಿನ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ-ಕೇಂದ್ರ ನಡುವಿನ ವಿಷಯ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಳಹಂತದ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ನೀಡಬಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗಳೇ ಈ ಹಕ್ಕುಗಳ ಜಾರಿಯ ಮುಖ್ಯ ತೀರ್ಮೈ ದಾರಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕಿತ್ತು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ. ಹಾಲೀ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಖಂಡ ತೀವ್ರ ದೊಷಪೂರಿತವಾಗಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಈ ವಿಷಯ ಮತ್ತೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಈ ಖಂಡವನ್ನು ಮರು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಅಗ್ರಹಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದರ್‌ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ : ಇದು ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಲು ರೂಪಿಸಿದ ಖಂಡ. ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದಾದರೆ ಅದರ ಜರ್ತೆಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನೂ ನೀಡಬೇಕು. ಇದರಭರ್ತ, ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು, ಕಿರುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಥವಾ ಹೊರತಾಗಿಸುವುದು ಎಂದಲ್ಲ. ಇದು ಅಂಥ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸುವಾಗ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಪಕ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಹೀಗಾಗಿ, ಸಂತಾನಂ ಅವರ ಶಂಕೆ ಅನಗತ್ಯ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ; ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಈ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಅನಗತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಿದ್ದು, ಅಳವಡಿಸಿಕೆ ಮುನ್ನ ಅಂತಿಮ ಖಂಡವನ್ನು ಹಲವು ಬಾರಿ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಶಂಕೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಖಂಡವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆಳೊಂದಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂತಾನಂ ಹಾಗೂ ಮುನ್ವಿಯವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಎರಡು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿ, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪಡೆಯಲಾಯಿತು. ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಖಂಡ ಇವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಖಂಡ ೨೨.

ಎಂಡ್ ಏ೨

ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸದಾರ್ಥ ವಲ್ಲಭಭಾಯ್ ಪಟೇಲ್ : ಎಂಡ್ ಏ೨ನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

‘ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ ದಳ ಇಲ್ಲವೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಹೊಳ್ಳಲು ನೇಮಿಸಿರುವ ದಳಗಳಿಗೆ ಈ ಎಂಡದ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾದ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನಾಂಗವು ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಶಿಸ್ತ ಖಾತ್ರಿಗೊಳಿಸಲು ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಎಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿವಾದ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಎಂಡವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಎಂಡ್ ಏ೨ನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷ : ಎಂಡ್ ಏ೪.

ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸದಾರ್ಥ ವಲ್ಲಭಭಾಯ್ ಪಟೇಲ್ : ಮಾನ್ಯರೇ, ಎಂಡ್ ಏ೨ನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

“ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸಕಾಂಗವು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳ ಜಾರಿಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ರಚಿಸಲಿದೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳು ಯಾವುದನ್ನು ಅಪರಾಧ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತವೋ ಅವುಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಥ ಎಂದು ಪರಿಗಣನೆ ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲೊಗುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಅನುಷ್ಠಾನಿಕ ಎಂಡವಾಗಿದ್ದು, ಯಾವುದೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸದನ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಎಂಡ್ ಏ೪ನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಇವರು ಸದಸ್ಯರ ಸಮಿತಿಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಕಳಿಸಿದ ಇ ಎಂಡಗಳಿವೆ. ಅವನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈಗ ಹೋಸ ಎಂಡ್ ಇನ್ನು ಮಂಡಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ಮುನ್ನಿ : ಮೂಲ ಎಂಡಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯ ಎಂಡವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ:

‘ಒಕ್ಕೂಟ ಹಾಗೂ ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜನನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆತನ ಹೋಷಕರು ಒಕ್ಕೂಟದ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸ್ವಭಾವಿಕವಾಗಿ ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡಿಗೊಂಡ ಎಲ್ಲರೂ ಒಕ್ಕೂಟದ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.’

‘ಒಕ್ಕೂಟದ ಪೌರತ್ವದ ಅರ್ಜನೆ ಹಾಗೂ ವರ್ಜಾಗೊಳಿಸುವ ಸಂಬಂಧದ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಒಕ್ಕೂಟ ರೂಪಿಸಬಹುದು.’

ಅಡ್‌ಹಾಕ್ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸೇರಿಸುವುದೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂತಾನಂ : ಮಾನ್ಯರೇ, ಈ ಎಂಡದ ಹೋದಲ ಕಂಡಿಕೆಗೆ ಕೊನೆಗೆ ಇದನ್ನು ಸೇರ್ಪಡಿಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ:

“ಒಕ್ಕೂಟದ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಇಲ್ಲವೇ ಸ್ವಭಾವಿಕರಣಗೊಂಡವರು ಹಾಗೂ ಅದರ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಎಲ್ಲರೂ ಒಕ್ಕೂಟದ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.”

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಸರಳ: ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗಳಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಜನಿಸಿದವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಒಕ್ಕೂಟ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಜನಿಸಿದವರಿಗೆ ಪೌರತ್ವ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ, ಒಕ್ಕೂಟದ ಗಡಿಯೋಳಗೆ ಜನಿಸದವರು ದೇಶದ ನಾಗರಿಕರಾಗುವದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಾಡಿ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರ ಸಲಹೆ ಕೇಳಿದೆ. ಒಕ್ಕೂಟ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ದಿನದಿಂದ ಯಾರು ಪೌರರಾಗಿರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಈ ಎಂಡ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಪುಟ ಮಿಷನ್ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಒಕ್ಕೂಟದ ಗಡಿಗಳು ಭಾರತದ ಗಡಿಯೋಳಗಿನ

ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಜಡಿತರೆ ಹೇಳಂದಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ; ಆದರೆ, ಒಕ್ಕೂಟದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಸಿಂಧಾನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿದ್ದ ಎಂದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈಗಿನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ಪ್ರಕಾರ, ಆತ ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಯಲ್ಲ. ಆತನೊಬ್ಬ ಪರದೇಶಿ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥಿಂದ್ದು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸ್ತೀರಾ? ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಒಕ್ಕೂಟದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಎಲ್ಲರೂ ಹಾಗೂ ಒಕ್ಕೂಟದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವವರು, ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜೆ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಒಕ್ಕೂಟ ಆಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರ, ಈ ವಿಂಡಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದು ಮೂಲಭೂತ ಅಂಶ. ಇದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಇದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾದರೂ ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಮೂಲಕ ಒಕ್ಕೂಟದ ಪ್ರಾರಂಭದ ವೇಳೆ ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿದ್ದವರನ್ನು ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಉದ್ದೇಶಿತ ಒಕ್ಕೂಟದ ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಪೌರತ್ವವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಬಾರದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಗೌರವಾಸ್ತಿ ಸದಾರ್ಥ ವಲ್ಲಭಭಾಯ ಪಟೇಲ್ : ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಒಕ್ಕೂಟದೊಳಗೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಪೌರತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ಕರಡು ಮೂಲಗೊಂಡ ಬಳಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈಗಲೇ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಭಾಗ ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಿಮಗೊಂಡ ಬಳಿಕ ದೇಶ ವಿಭಾಗಗೊಂಡಲ್ಲಿ, ಭಾಗಗಳ ನಡುವೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೊಂದಾಗಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸೋಣ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅದರ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದವರು ಅದನ್ನು ಹಿಂಬಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಅನಂತ ಶಯನಂ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ (ಮದ್ರಾಸ್ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವರ ಕತೆ ಏನು?

ಗೌರವಾಸ್ತಿ ಸದಾರ್ಥ ವಲ್ಲಭಭಾಯ ಪಟೇಲ್ : ಸಂವಿಧಾನ ಅನುಮೋದನೆಗೊಂಡ ಬಳಿಕ ನೀವು ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದಿರಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಗೌರವಾಸ್ತಿ ಸಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯರ್ (ಮದ್ರಾಸ್ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ ಸರಳವಾದುದಲ್ಲ ಇಲ್ಲವೇ ಪರಿಹಾಸ ಮಾಡುವಂಥದಲ್ಲ.

ಒಕ್ಕೂಟ ಎಂಬುದು ಗುರುತಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಇಡೀ ಭಾರತವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು. ಆದರೆ ಕೆಲ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಒಷ್ಟಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಮೈಸೂರು ಒಕ್ಕೂಟವನ್ನು ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆಗ ಈ ವಿಂಡದ ಪ್ರಕಾರ, ನಾನು ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಕ್ಕೂಟದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದರೂ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘ ಕಾಲ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಹೂಡಿರುವುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಆತ ಒಕ್ಕೂಟದ ಪ್ರಜೆ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಆತನನ್ನು ದೇಶದ ಪ್ರಜೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದೊಂದು ಕಡೆಗಣಿಸಲಾಗದ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರಾಯಿಂದಿಂದಿರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನಿದಿನಿಷ್ಪತ್ವಾಗಿ ಹಕ್ಕು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸೇರ್ವಡೆಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕಿ. ಸಿಧ್ದಾಂತ : ಮಾನ್ಯರೇ, ಶ್ರೀ ಸಂತಾನಂ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ವಿಂಡ ಅಂತಯೇ ಉಳಿದರೆ,

ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಹೆಚ್ಚಿನವರು, ಇದನ್ನು ಬಳಿಕ ವಿವರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಕ್ಕೂಟ ಒಳಗೊಳ್ಳಲಿದೆ ಎಂದು ಅಶಿಸುವೆ, ತಮ್ಮ ಪೌರತ್ವದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬಳಿಕ ಅವರ ಸ್ಥಾನಮಾನವೇನು? ನಾನು ಜನಿಸಿದ್ದು ಸಿಂಧಾನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಸಿಂಧ್ ಒಕ್ಕೂಟದ ಭಾಗವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದಾದರೆ, ನನ್ನ ಸ್ಥಾನಮಾನವೇನು? ನನ್ನ ಪೌರತ್ವ ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಬಳಿಕ ಪರಿಗಣಿಸೋಣ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಪೌರತ್ವದ ಹಕ್ಕು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು. ಅದನ್ನು ಈಗ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಕೊಡ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೇನು? ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪೌರತ್ವದ ಹಕ್ಕು ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ವ್ಯೇಯಕ್ತಿಕ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೇ ಹಣ ಗಳಿಸಲು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸುವ ವಿದೇಶಿಯರಿಗೆ ಅರ್ಜ್ಯ ಹಾಕಿದ ತಕ್ಷಣ ಪೌರತ್ವ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರಿಗೆ ಅನನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದೇಶಿಯರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ೧೦ ವರ್ಷ ವಾಸ್ತವ್ಯದ ಮಿತಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ದೇಶದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗಣಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಪೌರತ್ವ ನೀಡಲಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೆನ್ನ ಹಲವು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ನಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಸುರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯರೇ ಭಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ ನೀವು ತಿಳಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಲಾಂಕಿಸಬಾರದು. ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಈ ದೇಶದ ಪೌರತ್ವದ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ನಮಗೆ ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ನಾವು ಭಾರತೀಯರ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ನಾವು ಇಲ್ಲೇ ಜನಿಸಿದವರು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಭಾರತ ವಿಭಾಗವಾದರೆ, ನಾಗರಿಕತ್ವ ಕುರಿತು ಎಂಧ ಕಾನೂನು ರಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ? ಮಾನ್ಯರೇ, ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಒಕ್ಕೂಟ ರಚನೆಗೆ ಮುನ್ನ ಜನಿಸಿದವರಿಗೂ ಪೌರತ್ವದ ಹಕ್ಕು ಖಾತ್ರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಆ ಹಕ್ಕನನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಬಾರದು.

ಪರದೇಶದವರಿಗೆ ಪೌರತ್ವದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡುವ ಕುರಿತು ನೋಡೋಣ. ಹೊರದೇಶದಿಂದ ತನ್ನ ವ್ಯೇಯಕ್ತಿಕ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದವನು 'ನನಗೆ ಪೌರತ್ವ ಬೇಕು' ಎಂದು ಹೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ದೇಶದ ನಾಗರಿಕನಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ನಾನು ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ನನಗೆ ಆ ಹಕ್ಕು ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿದೇಶಿಯನೊಬ್ಬ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆತನಿಗೆ ಪೌರತ್ವ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ತಾವು ಮಾನ್ಯರೇ ಗಮನಿಸಿದವರಿಗೆ ಗೌರವವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಲೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಗಮನ ನೀಡಲ್ಲ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ: ಕೆಳಗಿನ ಶರತ್ತು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ, ನಿಜ.

'ಒಕ್ಕೂಟದ ಪೌರತ್ವದ ಅರ್ಜನೆ ಇಲ್ಲವೇ ವಜಾಗೊಳಿಸುವಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಗತ್ಯ ಕಾನೂನು ರಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ'.

ಆದರೆ, ನಾನು ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ನೆರವಿನಿಂದ ಪೌರತ್ವ ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯರೇ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕಿದೆ.

ಸರ್ ಅಲ್ಲಾಡಿ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್ (ಮದ್ರಾಸ್ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಮಾನ್ಯರೇ, ಶ್ರೀ ಸಂತಾನಂ ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಿದೆ. ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾವು ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ತಕ್ಷಣ ಪ್ರತಿಕ್ಯಾಯಿಸಿ, ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಡಿಸುವುದು ವಿವೇಕದ ವರ್ತನೆಯಾಗದು. ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾರತದ ನಿವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದು, ಒಕ್ಕೂಟ ಆಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಆತ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದರೆ, ಆತನಿಗೆ ಪೌರತ್ವ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದು, ಆದರೆ, ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿಲ್ಲ ಎನ್ನಿಪುದು ಆತನಿಗೆ ಪೌರತ್ವದ ಹಕ್ಕು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಭಾರತವನ್ನು ತಮ್ಮ ಶಾಶ್ವತ ನಿವಾಸವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಶರತ್ತನ್ನು ಈ ವಿಂಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕಿದೆ.

'ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿರಬೇಕು' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಇದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆ

ಆಗದು. ಒಕ್ಕೂಟ ಎಂಬುದು ಭೋಗೋಳಿಕ ಕಲ್ಪನೆ. ಅದೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ಕಲ್ಪನೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಜನಿಸಲಾರ. ‘ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಜನನ’ ಎಂದರೆ ‘ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜನನ’ ಎಂದು ಅಧ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಸಂತಾನಂ ಅವರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹುರುಳಿದೆ. ನಾವು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ಕೆತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶೀಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಕೆಲ ಉನ್ನತ ಮಂದಿ ಇಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಶಾಶ್ವತ ನಿವಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಈ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಾವು ಸೂಕ್ತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಭಾರತದ ಯಾವುದೇ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವರಿಗೂ ಪೌರತ್ವದ ಹಕ್ಕು ಕೊಡಲು ಆಗದೆ ಇರಬಹುದು. ಒಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಒಕ್ಕೂಟದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಉಳಿದರೆ, ಅವಗಳ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಪೌರತ್ವ ನೀಡಬಹುದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಯೋಚಿಸಿ, ಸೂಕ್ತವಾದ ಖಂಡದಡಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಾಗೂ ಡಾ. ಅಂಬೇಷ್ಟರ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದು, ಈ ಕ್ಷಿಷ್ಟೇ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದುಹೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸ್ವತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯೋಂದನ್ನು ಮುಂದೆ ಎತ್ತ ಬಾರದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಆಲೋಚನೆ.

ಅದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಯಾವುದೇ ವಿನಾಯಿತಿ ಇಲ್ಲ. ‘ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಎಲ್ಲರೂ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವವರು; ಒಕ್ಕೂಟದ ನಾಗರಿಕರಾಗಿರುವ ಮೋಷಕರಿಗೆ ಜನಿಸಿದವರು, ಒಕ್ಕೂಟದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಹಾಗೂ ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸೇರಿಹೋದ ಎಲ್ಲರೂ’, ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ವಿನಾಯಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಸಮಿತಿ ಇದರ ಎಲ್ಲ ಆಯಾಮಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದೆ. ಶ್ರೀ ಸಂತಾನಂ ಅವರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸಿ, ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ತರತಿನ ಮೇರೆಗೆ ಈ ಖಂಡವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಸ್ಥಿತಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಮುಖ್ಯ ತತ್ವವ್ಯಕ್ತಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಮೃತಿಸಿದ್ದು, ಯಾವುದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಸದನ ನೇಮಿಸಿದ ಸಮಿತಿ ಈ ಕುರಿತು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದು, ಖಂಡವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಅನಂತಶಯನಂ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ : ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅಲ್ಲಾಡಿ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಕ್ಕೂಟ ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಖಂಡ ಹೇಳುತ್ತದೆ, ‘ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ’. ಇದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೋ ಅಥವಾ ಸಕಾರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೋ? ಬರಿದೇ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಎಂದರೆ ಸಾಲದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಖಂಡವನ್ನು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ ಅಲ್ಲಾಡಿ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಾರ್ : ನಾವು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ, ಮಗದೊಮ್ಮೆ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೂ, ಅದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬೆಳ್ಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ವರ್ಗವೊಂದಕ್ಕೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದಾದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸೋಣ. ನಾನು ಸಮಿತಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಕಳಿಸುವ ಸಲಹ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಿದೆ. ‘ಹುಟ್ಟು’ ಎಂಬುದು ಪೌರತ್ವದ ಬುನಾದಿಯೇ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಪಡೆಯಲು ನಾವು ಸಮಿತಿಯ ಮೊರೆ ಹೋಗಿದ್ದೇವು ಹಾಗೂ ಸಮಿತಿ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಸದನ ಸಮಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಬಾರಿಯಾದರೂ ಮರು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ವಾಪಸ್ ಕಳಿಸಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಸಮಿತಿಯು ಸದನದ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯದಲ್ಲದವರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದೆ ಸಮಿತಿಯ

ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ೪೫
ಒ

ಶ್ರೀ

ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು

ಏ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಖಂಡವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಕಳಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗದು.

ಒ

ಹೂನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ. ಮುಂದಿನ ಭೇಟಿಯೋಳಗೆ,

ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗದು. ಈ

ನ

ಪ್ರಶ್ನೆನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ, ಉಳಿದ ಖಂಡವನ್ನು ನಂತರ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇಲ್ಲವೇ ಎಲ್ಲವನ್ನು

ಮಾಡಣ. ನಾನು ಆ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಏ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕ ಕಟ್ಟಬಿದ್ದವನಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು

ಸೂಕ್ತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ತತ್ವಕ್ಕ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಉನ್ನತ ಗುಣಮಟ್ಟದ ವರ್ಕೆಲರೊಬ್ಬರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ನಾವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಹಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯರ್ : ಕ್ಷಮಿಸಿ ಮಾನ್ಯರೇ, ಚರ್ಚೆ ಗೊಂದಲ ಮೂಡಿಸುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿವಾದರಹಿತ ಅಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಸೇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಒಕ್ಕೂಟದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಷ್ಟೇ ಸಣ್ಣದು, ನಿರ್ಬಂಧಿತವಾಗಿದ್ದರೂ, ದೇಶದ ನಾನಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವರು ಹಾಗೂ ಈಗ ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕ ಸೇರುವ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಸೂಕ್ತವು ಈ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತ ಜನರನ್ನು ಅನುದ್ದೇಶಮಾರ್ವಣ ಹೊರಗಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಈ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಸರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಭಾರತದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವರು ಹಾಗೂ ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಹಳೆಯ ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಹೊರತ್ತ ತನ್ನಿಂತಾನೇ ಸಿಗುವಂತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕಿದೆ. ಇಂಥ ಹೊರತುಪಡಿಸುವಿಕೆಯ ಸಂಮಾರ್ಜಣ ಅನುದ್ದೇಶಮಾರ್ವಣ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ, ಹೀಗಾಗಿ, ಈ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣಸಬೇಕಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮರು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಲ್ಲಾಡಿ ಹಾಗೂ ಡಾ. ಅಂಬೇಷ್ಟರ್ ಇಬ್ಬರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕುಳಿತು ಚರ್ಚಿಸಿದರೆ, ಇಂಥಿ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣಸಬಹುದು: ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದಾದರೆ, ಇಡೀ ಖಂಡವನ್ನು ವಾಪಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಖಂಡವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರೆ, ಬಳಿಕ ಇದಕ್ಕೆ ಏನನ್ನೂ ಸೇರುತ್ತಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಸರ್ ಅಲ್ಲಾಡಿ ಹಾಗೂ ಡಾ, ಅಂಬೇಷ್ಟರ್ ಇಂಥ ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ, ಕೆಲ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣಸಲಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದಾದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅಗ್ಯಾತ್ಮಿರುವಪ್ಪು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಆದರೆ, ಇದೊಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಬಾರದು. ಇದು ಬದಿಗೊತ್ತಬಾರದ ಗಂಭೀರ ವಿಷಯ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ಮನ್ನಿ : ಇದು ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಸಮಿತಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೇ. ಆದರೆ, ಮೂಲ ಕರಡನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದಾಗ ಇದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಆದರೆ, ಸರ್ ಅಲ್ಲಾಡಿ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಇದು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಲ್ಲ. ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಅಂತಿಮ ಕರಡು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ ಇರುವ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮಂಡನೆ ಸುಲಭ. ಆದರೆ, ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆರಲಿದೆ, ಅದು ಅವಿಂದವಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದೇ ಅಧವಾ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಹೊರಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಕೆಲ ಪ್ರದೇಶಗಳು ತಿರುಗಿ ಬೀಳುತ್ತವೆಯೇ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಈಗ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ದೇಶದ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವವರು ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊರತ್ತದ ಹಕ್ಕು ಹೊಂದುವರೇ? ಮೈಸೂರಿನ ಉದಾಹರಣೆ ಹೊಡಲಾಯಿತು. ನಾನು ಆ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಮೈಸೂರು ಒಕ್ಕೂಟದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಉಳಿದು ಇಂಥದ್ದೇ ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸಿದರೆ, ಅಂದರೆ, ಭಾರತದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಟ್ಟಿದವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದರೂ, ಅವರು

ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಸದನ ಇಂಥ ಸಂಕೀರ್ಣ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಮಾತ್ರವೇ ಪರಿಗಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ, ಕರಡು ಅಂತಿಮಗೊಂಡಾಗ ಇರುವ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿರತ್ವವನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಎಂಬುದು ಕನಿಷ್ಠ ಹಕ್ಕು, ಪ್ರಾಧಿಕ ಹಕ್ಕು. ಈಗಿರುವ ಡೋಲಾಯಮಾನ ಸ್ಥಿರತ್ವವು ಈಗಿರುವ ವರ್ತತನೆ ತಿಳಿಪಡಿ ತರಲಾಗದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ಅಂತಿಮ ದಿನದಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡೋಣ. ಆಗ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸೂತ್ರಪೋಂದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲವೇ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರಿಸೋಣ. ಹಲವು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಬಳಿಕ ಪರಿಗಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜರ್ಗನ್, ಇದು ಪ್ರಾಧಿಕ ಕರಡಾಗಿದ್ದು, ನಂತರ ಉದ್ದವಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ವಿಂಡವನ್ನು ಇರುವಂತಹೀ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಮೃದ್ಧಿಸುತ್ತೇನೆ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಸಂತಾನಂ ಅವರ ತಿಳಿಪಡಿಯನ್ನು ಇತರ ತಿಳಿಪಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಣ್ಣಿಸೋಣ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಳಿಕ ಸದನದ ಎದುರು ತರೋಣ.

ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಢರ್ : ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀ ಸಂತಾನಂ ಅವರು ಎತ್ತಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭವಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕು. ವಿಂಡದ ಮೊದಲ ಸಾಲಿನಲ್ಲೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದೆ ಎಂಬುದು ಕರಡನ್ನು ಓದಿದವರಿಗೆ ವೇದ್ಯವಾಗಲಿದೆ. ವಿಂಡ ಹೇಳುತ್ತದೆ, ‘ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಎಲ್ಲರೂ.’ ಅದು ಭವಿಷ್ಯದ್ವಾಗಿದ್ದು, ಒಕ್ಕೂಟ ರಚನೆಯಾದ ಬಳಿಕ ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಜನಿಸುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದು; ಒಕ್ಕೂಟ ರಚನೆಗೆ ಮುನ್ನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು? ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ, ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಂಡವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ತಿಳಿಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಇದು ಆಲೋಚನೆಯಷ್ಟೆ ಹೊಸ ವಿಂಡ ಈ ರೀತಿ ಇರಬಹುದು: “ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಂಡಗಳ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಎಲ್ಲರೂ ಹಾಗೂ ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವವರು ಹಾಗೂ ಒಕ್ಕೂಟದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲರೂ ಒಕ್ಕೂಟದ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಥದ್ವೊಂದು ವಿಂಡ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಮೊದಲಿನ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸರಿಗೊಳಿಸಲಿದೆ. ಒಕ್ಕೂಟ ರಚನೆ ಬಳಿಕ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಂಡ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ, ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಇಲ್ಲದವರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇಡೀ ವಿಂಡವನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಇಡೀ ವಿಂಡವನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿಧ್ಭಾಜಿ : ಇದು ವಕೀಲರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಿಸುವ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಲಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಬಹುದು, ತನಗೆ ಸೂಕ್ತಪ್ರವಾಸಿ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಭೆ ವೇಳಿಗೆ ನೀಡಬಹುದು. ಸದನ ಈ ವಿಂಡವನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳಲೇ?

ಹಲವು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರು : ಹೋದು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಸರಿ, ಈಗ ವಿಂಡ ರಿಂದ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಣಿ.

ಖಂಡ ೧೧

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ಮುನ್ನಿ : ಈ ಖಂಡವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಬಳಿಕ ಸಮಿತಿ ವಾಪಸ್ ಮಾಡಿದ್ದು, ಅದು ಇಂತಿದೆ:

“ಮಾನವ ಕಳ್ಳಸಾಗಣ ಹಾಗೂ ಬೇಗಾರ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ರೂಪದ ಬಲವಂತದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿವಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ವೇಧಿಸಿದ್ದು, ಈ ನಿರ್ವೇಧದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಶಿಕ್ಷಣ ಅವರಾಧವಾಗಲಿದೆ.”

‘ಬಲವಂತದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿವುದು’ ಎಂಬುದು ವಿವಾದಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಆಗಿರಲು ಏವರೆಂದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಸಮಿತಿಯ ಅನಿಸಿಕೆ. ಮಾನ್ಯರೇ, ಏವರಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿತೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಭೇದವಿದೆ ಹಾಗೂ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಇಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಖಂಡವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಭೆವರೆಗೆ ತಡೆಹಿಡಿಯಲು ಸಮೃತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಡಿಸುವ ಇಚ್ಛೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂದು ಈ ಖಂಡವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಬೇಡ, ತಡೆ ಹಿಡಿಯೋಣ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಖಂಡವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ಬದಲು, ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ಮುನ್ನಿ : ಹೌದು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷ : ಈ ಸದನ ಕೂಡಾ ಖಂಡವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ?

ಕೆಲವು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರು : ಹೌದು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಹಾಗಿದ್ದರೆ ತಡೆ ಹಿಡಿಯೋಣ.

ಹಲವು ಸದಸ್ಯರು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಿತ್ತು. ಖಂಡಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಸದನ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಪರಿಗಣಿಸದ ಅಂಥ ಹಲವಾರು ಖಂಡಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದು?

ಶ್ರೀ ಸೇತ್ರೋ ಗೋವಿಂದ ದಾಸ್ (ಸಿ.ಆಿ. ಬೇರಾರ್ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಮಾನ್ಯರೇ, ಎಲ್ಲ ಹೊಸ ಖಂಡಗಳನ್ನು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಕೊಸಬೇಕು. ಸಮಿತಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಪರಿಗಣಿಸಲಿ. ನಂತರ ಅವನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದೆ ತರೋಣ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಶ್ರೀ ಸೇತ್ರೋ ಗೋವಿಂದ ದಾಸ್ ಅವರು ಎಲ್ಲ ಖಂಡಗಳನ್ನು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಕೊಸಬೇಕು. ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಜತೆ ಸದನದ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಭೆ ಸಮೃತಿಸುವುದೇ?

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರು : ಹೌದು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈ ಎಲ್ಲ ಖಂಡಗಳನ್ನು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಕೊಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿಧ್ದಾ : ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ವರದಿಯ ಇನ್ನೇ ಕಂಡಿಕೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ:

‘ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಪ ಸಮಿತಿ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಸಂಖ್ಯಾತರ ಉಪಸಮಿತಿಗಳು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಳಕಂಡವನ್ನು ಸೇರ್ಪಡಿಸೋಳಿಸಲು ಒಷ್ಟಿವೆ:

“ಎಡ ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಯಾವುದೇ ಬುನಾವಣಯಲ್ಲಿ ಮತ ಚಲಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಇದೆ”

“ಈ ಖಂಡಕ್ಕೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದು, ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯ ಬದಲು ಸಂವಿಧಾನದ ಬೇರೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸೇರ್ಪಡಿಸೋಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.”

ಈ ಖಂಡ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಸಂವಿಧಾನದ ಭಾಗವಾಗಿ ಬೇಕೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸದನದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿ, ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ವರದಿಯ ಇನೇ ಕಂಡಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗಲಿದೆ? ಅದು ತನ್ನಿಂತಾನೇ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುವುದೇ? ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕಂಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಸದನದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಶಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು? ನೀವು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿರಾ?

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿಧ್ದಾಂತ : ಇದು ಸಂವಿಧಾನದ ಭಾಗವಾಗಲು ನನ್ನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಏನು? ಇದು ಸಂವಿಧಾನದ ಭಾಗ ಆಗಬೇಕಾ, ಬೇಡವಾ?

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿಧ್ದಾಂತ : ಸಂವಿಧಾನದ ಭಾಗವಾಗಲಿ.

ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸದಾರ್ಥ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ : ನಾವು ನಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಂಡವನ್ನು ತಾತ್ತ್ವಿಕವಾಗಿ ಒಷಿದ್ದು, ‘ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವ ಬರಲು, ಸಂವಿಧಾನದ ಬೇರೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ’ ಎಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಇದು ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಹಾಗೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸದನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದಾಗಿಯೇ ನಾನು ಸಿಧ್ದಾಂತ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕೇ ಹಾಗೂ ಇದು ಸಂವಿಧಾನದ ಭಾಗವಾಗಿರಬೇಕೇ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿಧ್ದಾಂತ : ಸಂವಿಧಾನದ ಭಾಗವಾಗಿರಲಿ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಶ್ರೀ ಸಿಧ್ದಾಂತ ಅವರು ಕಂಡಿಕೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಾತನ್ನಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿರಾ?

(ಇಲ್ಲ).

ವರದಿಯ ಕಂಡಿಕೆ ಇನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಕಂಡಿಕೆ ಇನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ವಿಂಡ ೩

ಶ್ರೀ ಬಿಶ್ವನಾಥ ದಾಸ್ : (ಒರಿಸ್ಸಾ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ವಿಂಡ ಇರ ಗಂಭೀರ ಪರಿಣಾಮ ಕುರಿತು ಸದನದ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಇಂತಿದೆ. ‘ಸಂವಿಧಾನ ಕೊಡಮಾಡಿದ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗದ ಒಕ್ಕೂಟದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು, ನಿಯಂತ್ರಣ, ಇಸ್ತಿಹಾರು, ಸುಂಕ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ವಚಾ ಆಗಲಿವೆ’.

ವರದಿಯ ಇನೇ ಕಂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾನೂನುಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಂಡದ ಪರಿಣಾಮ ಕುರಿತು ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನಲು ಸಮಯ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ನಾವು ಈಗಲೇ ವಿಂಡ ಇನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿಶ್ವನಾಥ ದಾಸ್ : ನಾನು ವಿಂಡದ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿಂಡ ಇನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರೆ ಉದ್ಘಾಟಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ವಿಂಡ ಇನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಿದರೆ ಯಾವ ಕ್ರಮ ಅಗತ್ಯವಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಕುರಿತು ವಿಸ್ತೃತ ಪರಿಶೀಲನೆ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದರೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ದೇಶಿ ಕಾನೂನುಗಳು, ನಿಯಂತ್ರಣಾಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ವಚಾ ಆಗಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಪಾತ್ರಾರ್ಥಿಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಸದನದ ಸಮಿತಿಯೊಂದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಬಹುದು. ಕಾರ್ಯಸೂಚಿ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾವು ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇದು

ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸನ್ನವೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಿ, ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಸಭೆ ಸೇರುವ ಮುನ್ನ ಇದು ನಡೆಯಬೇಕಿದೆ. ವಜಾಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯ ಹರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸದೆ, ಸದನಕ್ಕೆ ಇದೆ ಸಂಪರ್ಕ ಪರಿಣಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ತೀಳಿದು ಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಂತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಶಿಂಡ ವಿರ ಅಂಗೀಕಾರದಿಂದ ಉದ್ಘಾಟಿಸುವ ಸನ್ನವೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು, ಕೆಲವು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ನೀವು ವರದಿಯ ಒಂದೇ ಕಂಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಹೇಳುತ್ತದೆ:

‘ಈ ಖಂಡವನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವ ಮುನ್ನ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೀಲನೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ’:

ಇದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ, ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ವಿ. ಕಾಮತ್ : ಇದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡರೆ, ಪರಿಣಾಮಗಳ ಕುರಿತ ವರದಿಯೊಂದು ನಮಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಲಿದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಸದನ ಇದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ ಎಂದರೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದೇ ಅಧ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ವಿ.ಕಾಮತ್ : ಈ ಖಂಡಗಳು ಸಮಿತಿಗೆ ಹೋಗುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ?

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಸಚಿವಾಲಯ ಅವನ್ನು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಕೊಳ್ಳಲಿದೆ.

ಭಾಷಾ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂವಿಧಾನದ ಭಾಷೆಗೆ

ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಕುರಿತ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು:

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ನಾನು ಒಂದು ಅಧವಾ ಇ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸದನದ ಕಳೆದ ಸಫೇಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಷಾವಾರು ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರಚನೆ ಕುರಿತು ಅಧಿಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ್ದ ನಿಮಗೆ ನೇನೆಲಿರಬಹುದು. ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಆ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದು, ಈ ಬಾರಿ ಅವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ, ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು, ಒಂದು ಒಕ್ಕೂಟದ ಸಂವಿಧಾನ ತತ್ವಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಹಾಗೂ ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಗೆ ನೇಮಿಸಲು ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಸಮಿತಿಗಳೇ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಲಿವೆ ಎಂದು ಅಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಿತಿಗಳು ಅಗತ್ಯವಾದದ್ದನ್ನು ಮಾಡಲಿದ್ದು, ಬೇರೆ ಸಮಿತಿ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಅಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಿಂತಯಾಗಿದ್ದು, ನನ್ನ ಆತಂಕವನ್ನು ಸದನದ ಜತೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿಂದಿದ್ದೇನೆ- ಯಾವುದೇ ಉತ್ತರ ನಿರೀಕ್ಷೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಇದನ್ನು ಸದಸ್ಯರು ಪರಿಗಳಿಸಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸದನದ ಬಹುತೇಕ ನಡವಳಿಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಬಹುತೇಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯ ಪರಿಚಯ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಹೀಗಾಗೆ ಕರಡುಗಳನ್ನೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲೇ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕರಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದು, ನಾನಾ ಸಂವಿಧಾನದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ‘ಕಾಶಲದ ಪದಗಳು’ ಎಂದರೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಸಂವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕಾನೂನುಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಬಳಸಿರುವುದರಿಂದ ಅದೇ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ನಾವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಲಿ ಅದು ಮೂಲ ಸಂವಿಧಾನವಾಗಲಿದ್ದು, ಅದರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕೂಡ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನದ್ದೇ ಆಗಿರಲಿದೆ. ಮುಂದೆಯೂ

ನಾವು ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬೇಕೇ ಹಾಗೂ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರು ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನೇ ಆಧರಿಸಬೇಕೇ ಎಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಒಂದು ಹೇಳಿ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರೆ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕೂಡ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಸಹಜ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸಬಲ್ಲ ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದು ಕಷ್ಟ ಸಂವಿಧಾನದ ಕರಡು ಸಿದ್ಧವಾದ ತಕ್ಷಣ ಅದನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ, ಅದನ್ನೇ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರೆ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಜಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ (ಚಪ್ಪಳೆ). ಒಂದು ಹೇಳಿ ಯಾವುದೇ ಸಂದೇಹ ಇಲ್ಲವೇ ಸಂದರ್ಭವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಬಹುದು. ವ್ಯೇಯತ್ತಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ಇರಬೇಕು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ(ಹಷ್ಣೋರ್ದಾರ). ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಬಹುದು, ಏದೇತಿ ಭಾಷೆಯನ್ನಲ್ಲ (ಚಪ್ಪಳೆ).

ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಿಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ನನಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದಲ್ಲಿ ಕರಡನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಅನುವಾದಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಲಾಗುವುದು. ಅದೇ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಇರುವಂತೆ ರಚಿಸುವುದು ಕಷ್ಟಕರ ಎನ್ನುವ ಅರಿವು ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವೇನಿಸಿದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಬ್ದಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಕಲಂಗಳನ್ನು ಸೇವಣಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವೆಲ್ಲ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದರೆ, ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅನುವಾದಕರು ಸಾಲಾದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಎನ್ನಬಹುದಾದ ಹಾಗೂ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಿಲ್ಲವರ ನೆರವು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿದರೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದು. ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದು ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಸಂವಿಧಾನ ದೀರ್ಘ ಕಾಲ ಉಳಿಯಂಥದ್ದು, ಇದು ನಮ್ಮದಲ್ಲದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು. ನಾವು ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಿದ್ದು, ಅಂಥ ಕಾಲ ದೂರವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸದನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದು, ಸದಸ್ಯರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ, ಸೂಚನೆ ನೀಡಬಹುದು. ಇಂದಲ್ಲವಾದರೆ ಮುಂದೆ, ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನ ಅಂತಿಮಗೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಈ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು.

(ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನ್ನಾಡಲು ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ)

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು :ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಂತರದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದೆಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಂಭರ ದಯಾಲ್ ಶ್ರೀಪಾಠಿ (ಯುಟಿ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : [ಈ ಕುರಿತು, ನಾನು....]*

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಜಿ. ವೀರ್ ಬಾಂಬಿ (ಬಾಂಬಿ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಮಾನ್ಯರೇ, ಶ್ರೀಯಾಲೋಪವಾಗಲಿದೆ. ಇದು ಚರ್ಚೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಇರಲಿ ಬಿಡಿ, ಅವರು ಮಾತನಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಂಭರ ದಯಾಲ್ ಶ್ರೀಪಾಠಿ : *[ಈ ಸಂಬಂಧ ನಾನು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಸದನದ ಎಲ್ಲ ನಡವಳಿಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕಾರ್ಯಸೂಚಿ ಇತ್ಯಾದಿಯನ್ನು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿಯಲ್ಲೇ ಮೂರ್ಯೆಸಬೇಕು. ನಿಜ, ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದೆ. ಆದರೂ, ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಿಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ]*

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : *[ಹೌದು, ಇದು ಏಕೆ ಅಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನೇಮಕ ಇನ್ನೂ ಸಂಮೂಹವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತ್ರುಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಆಗಲಿದೆ]*

ಶ್ರೀ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶರ್ಮ (ಯುಟಿ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈಗಾಗಲೇ ನೀಡಲಾದ ಆದೇಶಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋಗದೆ, ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುವಾದವು ಹಿಂದಿ, ಉದ್ದು ಅಥವಾ

ಎರಡನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಲಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ?

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಓದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಲಿದೆ[ನಗು]

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಕುರಿತು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನ ಯಾವಾಗ ನಡೆಸುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸ ಬೇಕು. ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಸುವುದು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವು. ದಿನ ಇಲ್ಲವೇ ತಿಂಗಳನ್ನು ಸದನ ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಬದಲು, ಅದನ್ನು ನನಗೆ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರು : ಹೌದು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಸಭೆ ನಡೆಸಲು ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿ ಲಭ್ಯವಾದ ತಕ್ಷಣ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗುವುದು ಎಮದು ವಾಗ್ಯನ ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂತಾಸಂ : ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಪಚಾರಿಕ ನಿಲುವಳಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಬಹುದು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಹೌದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಪಚಾರಿಕ ನಿಲುವಳಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಂಭರ ದಯಾಲ್ ಶ್ರೀಪಾಠಿ : *[ಈ ಸಂಬಂಧ, ನಾನು ಸೇರಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ...]*

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : *[ಇದು ಮುಗಿಯಲೆ]*

ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸಿಂಹ್ : ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯನ್ನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ದಿನ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸುವವರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಹಾಕಲಾಗುವುದು. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಸಭೆ ಒಪ್ಪುವುದೇ?

ನಿಲುವಳಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಆರೋ.ಕೆ. ಸಿಂಹಾ : ನನ್ನದೊಂದು ಕೋರಿಕೆ, ಸಭೆ ಯಾವ ದಿನ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯರೇ, ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯನ್ನು ಮೊದಲೇ ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಅದನ್ನು ನಾವು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬಹುದು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : (ಶ್ರೀಪಾಠಿಯವರಿಗೆ), ನೀವೇನೋ ಹೇಳಲು ಹೊರಟಿದ್ದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ದ. ಶ್ರೀಪಾಠಿ : *[ನಾನು ಸಿಂಹಾ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳಲು ಮುಂದಾಗಿದ್ದೇ]*

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸದನವನ್ನು ನಾನು ದಿನ ನಿರ್ಧರಿಸುವವರಿಗೆ ಮುಂದೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಭೆಯನ್ನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ದಿನ ನಿರ್ಧರಿಸುವವರಿಗೆ ಮುಂದೊಡಲಾಯಿತು.

[ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಭಾಷೆಯ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಾಂತರ]